

UREDABA (EU) br. 1025/2012 EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA

od 25. listopada 2012.

**o europskoj normizaciji koja dopunjuje Direktive Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i
Direktive 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ,
2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i ukida Odluku Vijeća br.
87/95/EEZ i Odluku br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća**

(tekst značajan za Europski gospodarski prostor)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, osobito njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon slanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

postupajući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

Budući da:

- (1) Glavni je cilj normizacije definiranje dragovoljnih tehničkih specifikacija ili specifikacija kvalitete s kojima sadašnji ili budući proizvodi, proizvodni procesi ili usluge mogu biti sukladni. Normizacija može obuhvaćati različita pitanja, kao što su normizacija različitih kvaliteta ili veličina određenog proizvoda ili tehničke specifikacije na tržištima proizvoda ili usluga gdje je bitna kompatibilnost ili interoperabilnost s drugim proizvodima ili sustavima.
- (2) Europsku normizaciju organiziraju zainteresirane interesne strane na temelju nacionalnog zastupanja (Europski odbor za normizaciju (CEN) i Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (CENELEC)) i izravnog sudjelovanja (Europski institut za telekomunikacijske norme (ETSI)), a temelji se na načelima koje je prihvatile Svjetska trgovinska organizacija (WTO) u području normizacije, tj. načelu dosljednosti, transparentnosti, otvorenosti, konsenzusa, dragovoljne primjene, neovisnosti od posebnih interesa i učinkovitosti (načela osnivanja). U skladu s načelima osnivanja, važno je da sve bitne interesne strane, uključujući tijela državne uprave i mala i srednja poduzeća, budu na primjeren način uključene u proces europske i nacionalne normizacije. Nacionalna normizacijska tijela trebaju također poticati i olakšavati sudjelovanje interesnih strana.
- (3) Europska normizacija također pomaže da se poboljša konkurentnost poduzeća, osobito olakšavanjem slobodnog kretanja roba i usluga, interoperabilnosti mreža, sredstava komunikacije, tehnološkog razvoja i inovacija. Europska normizacija jača globalnu konkurentnost europske industrije, osobito kad se odvija u koordinaciji s međunarodnim

¹ SL C 376, 22.12.2011., str. 69.

² Stav Europskog parlamenta od 11. rujna 2012. (još nije objavljen u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. listopada 2012.

normizacijskim tijelima, tj. Međunarodnom organizacijom za normizaciju (ISO), Međunarodnim elektrotehničkim povjerenstvom (IEC) i Međunarodnom telekomunikacijskom unijom (ITU). Norme stvaraju znatne pozitivne ekonomske učinke, npr. promicanjem međusobnog prožimanja gospodarstava na unutarnjem tržištu i poticanjem razvoja novih i poboljšanih proizvoda ili tržišta i poboljšanih uvjeta opskrbe. Norme dakle u pravilu povećavaju konkurentnost i snižavaju izlazne troškove i troškove prodaje, od čega korist imaju i gospodarstvo kao cjelina i potrošači. Norme mogu održavati i poboljšavati kvalitetu, dati informacije i osigurati interoperabilnost i kompatibilnost, povećavajući tako sigurnost i vrijednost za potrošače.

- (4) Europske norme prihvaćaju europske normizacijske organizacije, tj. CEN, CENELEC i ETSI.
- (5) Europske norme igraju veoma važnu ulogu na unutarnjem tržištu, naprimjer uporabom usklađenih norma uz pretpostavku o sukladnosti proizvoda koji se stavljuju na tržište s bitnim zahtjevima za proizvode utvrđenim u odgovarajućemu usklađenom zakonodavstvu Unije. Te zahtjeve treba precizno definirati kako bi se izbjeglo pogrešno tumačenje od strane europskih normizacijskih organizacija.
- (6) Normizacija igra sve važniju ulogu u međunarodnoj trgovini i otvaranju tržišta. Unija treba težiti promicanju suradnje između europskih normizacijskih organizacija i međunarodnih normizacijskih tijela. Unija također treba promicati bilateralno približavanje trećim zemljama radi usklađivanja normizacijskih poslova i promicanja europskih norma, naprimjer u pregovorima o sporazumima ili upućivanjem normizacijskih stručnjaka u treće zemlje. Nadalje, Unija treba poticati kontakt između europskih normizacijskih organizacija i privatnih foruma i konzorcija, pritom održavajući primat europske normizacije.
- (7) Europskom se normizacijom upravlja na temelju specifičnog zakonskog okvira koji se sastoji od triju različitih zakonskih akata: Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. kojom se utvrđuje postupak osiguravanja informacija u području tehničkih norma i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva¹, Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. o financiranju europske normizacije² i Odluke Vijeća 87/95/EEZ od 22. prosinca 1986. o normizaciji u području informacijske tehnologije i telekomunikacija³. Međutim, sadašnji zakonski okvir nije više u skladu s razvojem europske normizacije posljednjih desetljeća. Stoga je potrebno pojednostavniti i prilagoditi postojeći zakonski okvir tako da obuhvati nove aspekte normizacije i odrazi najnoviji razvoj i buduće izazove u europskoj normizaciji. To se posebno odnosi na sve intenzivniji razvoj norma za usluge i razvoj dokumenata koji su rezultat normizacije, a nisu norme.
- (8) Rezolucija Europskog parlamenta od 21. listopada 2010. o budućnosti europske normizacije⁴ te izvještaj Panela stručnjaka za ocjenjivanje europskoga normizacijskog sustava (*Expert Panel for the Review of the European Standardization System, EXPRESS*) iz veljače 2010. pod naslovom '*Standardization for a competitive and innovative Europe: a vision for 2020*' ('Normizacija za konkurentnu i inovativnu Europu:

¹ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

² SL L 315, 15.11.2006., str. 9.

³ SL L 36, 7.2.1987., str. 31.

⁴ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 56.

vizija za 2020. godinu'), utvrdili su velik broj strateških preporuka koje se odnose na ocjenjivanje europskoga normizacijskog sustava.

- (9) Za osiguranje djelotvornosti norma i normizacije kao oruđa politike Unije, nužno je imati djelotvoran i učinkovit normizacijski sustav koji osigurava fleksibilnu i transparentnu platformu za izgradnju konsenzusa svih sudionika i koji je finansijski održiv.
- (10) Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu¹ utvrđuje opće odredbe koje olakšavaju slobodu poslovnog nastana pružatelja usluga i slobodno kretanje usluga uz istodobno održavanje visoke kvalitete usluga. Direktiva obvezuje države članice da u suradnji s Komisijom potiču razvoj dragovoljnih europskih norma s ciljem da se olakša kompatibilnost usluga koje pružaju pružatelji u različitim državama članicama, davanje informacija primateljima usluga i kvalitetu pružanja usluge. Međutim, Direktiva 98/34/EZ primjenjuje se samo na norme za proizvode, a ne obuhvaća izrijekom norme za usluge. Međutim, razgraničenje između usluga i roba na unutarnjem tržištu postaje u stvarnosti sve manje bitno. U praksi nije uvijek moguće jasno razlikovati norme za proizvode od norma za usluge. Mnoge norme za proizvode imaju sastavnicu usluge, a norme za usluge često se dijelom odnose i na proizvode. Stoga je nužno prilagoditi postojeći zakonski okvir tim novim okolnostima, tako što će se njegova područja primjene proširiti na norme za usluge.
- (11) Kao i druge norme, norme za usluge su dragovoljne i trebaju biti potaknute tržištem, pri čemu trebaju prevladati potrebe gospodarskih subjekata i interesnih strana na koje izravno ili neizravno utječu norme, uzimati u obzir javni interes i temeljiti se na gornjim načelima osnivanja, uključujući konsenzus. One moraju, prije svega, biti usmjerene na usluge povezane s proizvodima i procesima.
- (12) Zakonski okvir koji omogućuje Komisiji da zahtijeva od jedne ili više europskih normizacijskih organizacija da sastavi europsku normu za usluge ili drugi dokument koji je rezultat europske normizacije za usluge treba primjenjivati uz puno poštivanje podjele nadležnosti između Unije i država članica kako je utvrđeno u Ugovorima EU-a (*Treaties*). To se odnosi osobito na posebne članke 14., 151., 152., 153., 165., 166., i 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (TFEU) i Protokola (br. 26) o uslugama od općega interesa uz Ugovor o Europskoj uniji (TEU) i TFEU, u skladu s kojima države članice imaju isključivu nadležnost da definiraju temeljna načela svog sustava socijalne sigurnosti, strukovne izobrazbe i zaštite zdravlja i da oblikuju okvirne uvjete za upravljanje, financiranje, organizaciju i isporuku usluga koje se isporučuju u tim sustavima, uključujući – ne dovodeći u pitanje članak 168(4) TFEU-a i Direktivu 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija² – definiranje zahtjeva kvalitete i norma sigurnosti koje su na njih primjenjive. Komisija ne bi smjela takvim zahtjevom utjecati na pravo pregovaranja, zaključivanja i provedbe kolektivnih sporazuma i poduzimanja industrijskih akcija u skladu s nacionalnim pravom i praksom koji poštuju pravo Unije.
- (13) Europske normizacijske organizacije podliježu protumonopolskom pravu utoliko što se mogu smatrati poduzećima ili udruženjima poduzetnika u smislu članaka 101. i 102. TFEU-a.

¹ SL L 376, 27.12.2006., str. 36.

² SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

- (14) U Uniji nacionalne norme prihvaćaju nacionalna normizacijska tijela, što može dovesti do proturječnih norma i tehničkih smetnji na unutarnjem tržištu. Prema tome, za unutarnje tržište i za djelotvornost normizacije u Uniji nužno je pojačati postojeću redovitu razmjenu informacija između nacionalnih normizacijskih tijela, europskih normizacijskih organizacija i Komisije o njihovim tekućim i budućim normizacijskim aktivnostima i načelu mirovanja primjenjivom na nacionalna normizacijska tijela u okviru europskih normizacijskih organizacija kojim se osigurava povlačenje nacionalnih norma nakon objavljivanja nove europske norme. Nacionalna normizacijska tijela i europske normizacijske organizacije trebaju također poštovati odredbe o razmjeni informacija u Dodatku 3. Sporazuma o tehničkim zaprekama trgovini¹.
- (15) Za obvezu država članica da službeno obavijeste Komisiju o svojim nacionalnim normizacijskim tijelima ne treba biti nužno prihvatanje posebnoga nacionalnog zakonodavstva u svrhu priznavanja tih tijela.
- (16) Redovita razmjena informacija između nacionalnih normizacijskih tijela, europskih normizacijskih organizacija i Komisije ne bi smjela sprječavati nacionalna normizacijska tijela da ispunjavaju druge obveze i opredjeljenja, a posebno obveze iz Dodatka 3. Sporazuma o tehničkim zaprekama trgovini.
- (17) Zastupanje društvenih interesa i društvenih interesnih strana u aktivnostima europske normizacije odnosi se na aktivnosti organizacija i strana koje predstavljaju interes od veće društvene važnosti, npr. okoliš, interes potrošača ili interes zaposlenika. Međutim, zastupanje društvenih interesa i društvenih interesnih strana u aktivnostima europske normizacije odnosi se, s druge strane, posebno na aktivnosti organizacija i strana koje zastupaju temeljna prava zaposlenika i radnika, npr. aktivnosti sindikata.
- (18) Da bi se ubrzao proces donošenja odluka, nacionalna normizacijska tijela i europske normizacijske organizacije trebaju olakšati pristup informacijama o svojim aktivnostima promicanjem uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT-a) u svojem normizacijskom sustavu, naprimjer tako što će svim bitnim interesnim stranama osigurati mehanizam savjetovanja putem interneta koji je lak za upotrebu, a kojim će se podnositi primjedbe na nacrte norma i tako što će organizirati virtualne sastanke tehničkih odbora, između ostalog putem web konferencija ili videokonferencija.
- (19) Norme mogu pomoći da se Unija u svojoj politici pozabavi glavnim izazovima društva kao što su klimatske promjene, održiva uporaba resursa, inovacije, starenje populacije, integracija ljudi s invaliditetom, zaštita potrošača, sigurnost radnika i radni uvjeti. Poticanjem razvoja europskih i međunarodnih norma za robe i tehnologije na tim tržištima koja se šire, Unija može stvoriti konkurentsku prednost za svoje tvrtke i olakšati trgovinu, osobito za mala i srednja poduzeća, na koja otpada velik postotak europskih poduzeća.
- (20) Norme su važno oruđe konkurenčnosti poduzeća, osobito malih i srednjih poduzeća čije je sudjelovanje u normizacijskom procesu važno za tehnološki napredak u Uniji. Stoga je potrebno da normizacijski okvir potiče mala i srednja poduzeća da aktivno sudjeluju u normizacijskim poslovima i u njih unose svoja inovativna tehnološka rješenja. To uključuje poboljšavanje njihova sudjelovanja na nacionalnoj razini gdje ona mogu biti

¹ Odobreno Odlukom Vijeća 94/800/EC od 22. prosinca 1994. o zaključivanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskoj rundi multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL L 336, 23.12.1994., str. 1.).

učinkovitija zbog nižih troškova i nepostojanja jezičnih prepreka. Prema tome, ova Uredba treba poboljšati zastupljenost i sudjelovanje malih i srednjih poduzeća u nacionalnim i europskim tehničkim odborima i olakšati njihov stvaran pristup normama i svijest o važnosti norma.

- (21) Iako su europske norme od životne važnosti za konkurentnost malih i srednjih poduzeća, ona su u nekim slučajevima premalo zastupljena u aktivnostima europske normizacije. Stoga ova Uredba treba poticati i olakšati prikladno zastupanje i sudjelovanje malih i srednjih poduzeća u procesu europske normizacije putem subjekta koji je zaista u kontaktu s malim i srednjim poduzećima i organizacijama koje ih zastupaju na nacionalnoj razini i zaista ih predstavljaju.
- (22) Norme mogu imati širok utjecaj na društvo, osobito na sigurnost i blagostanje građana, učinkovitost mreža, okoliš, sigurnost radnika i uvjete rada, pristupačnost i druga područja javne politike. Prema tome, potrebno je osigurati jaču ulogu i doprinos društvenih interesnih strana u izradi norma jačom potporom organizacijama koje predstavljaju interese potrošača, zaštite okoliša i društva.
- (23) Obveza europskih normizacijskih organizacija da potiču i olakšavaju zastupanje i djelotvorno sudjelovanje svih bitnih interesnih strana ne uključuje pravo glasanja za te interesne strane, osim ako je to pravo propisano unutarnjim poslovnikom europskih normizacijskih organizacija.
- (24) Europski normizacijski sustav treba, također, u potpunosti uzeti u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom¹. Stoga je važno da organizacije koje predstavljaju interes potrošača u dovoljnoj mjeri zastupaju i uključuju interes ljudi s invaliditetom. Osim toga, treba na sve raspoložive načine olakšavati sudjelovanje ljudi s invaliditetom u normizacijskom procesu.
- (25) Zbog važnosti normizacije kao oruđa za potporu zakonodavstvu i politici Unije te da bi se izbjegli naknadni prigovori na usklađene norme i njihove preinake, važno je da tijela državne uprave sudjeluju u normizaciji u svim fazama razvoja norma u koje mogu biti uključena, osobito u područjima pokrivenim usklađenim zakonodavstvom Unije za proizvode.
- (26) Norme, koliko god je to moguće, trebaju uzimati u obzir utjecaj proizvoda i usluga na okoliš kroz njihov čitav životni ciklus. Važna i javno dostupna oruđa za vrednovanje takvih utjecaja kroz čitav životni ciklus razvio je Zajednički istraživački centar (JRC) Komisije. Tako ova Uredba treba osigurati da JRC može igrati aktivnu ulogu u europskome normizacijskom sustavu.
- (27) Opstojnost suradnje između Komisije i europskoga normizacijskog sustava ovisi o pažljivom planiranju budućih zahtjeva za razvoj norma. To se planiranje može poboljšati, osobito doprinosom zainteresiranih strana, uključujući nacionalna tijela za nadzor nad tržištem, uvođenjem mehanizama za prikupljanje mišljenja i poticanjem razmjene informacija među svim zainteresiranim stranama. Budući da Direktiva 98/34/EZ već osigurava mogućnost da se od europskih normizacijskih organizacija zahtjeva izrada europskih norma, svršishodno je uspostaviti bolje i transparentnije planiranje u godišnjem

¹ Odobreno Odlukom Vijeća 2010/48/EC od 26. studenog 2009. koja se odnosi na zaključivanje Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Komisije (SL L 23, 27.1.2010., str. 35).

programu rada, koji treba sadržavati pregled svih zahtjeva za norme koje Komisija namjerava podnijeti europskim normizacijskim organizacijama. Potrebno je osigurati visoku razinu suradnje između europskih normizacijskih organizacija i organizacija europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom te Komisije u utvrđivanju njezinoga godišnjeg programa rada Unije za normizaciju i u pripremi zahtjeva za norme kako bi se analizirao tržišni značaj predloženih predmeta i ciljeva politike koje je utvrdio zakonodavac te omogućilo europskim normizacijskim organizacijama da brže odgovore na zahtijevane normizacijske aktivnosti.

- (28) Prije iznošenja predmeta koji se odnosi na zahtjev za europskim normama ili drugim dokumentima koji su rezultat europske normizacije, odnosno prije iznošenja prigovora na usklađene norme pred odbor uspostavljen prema ovoj Uredbi, Komisija se treba savjetovati sa stručnjacima iz država članica, naprimjer uključivanjem odbora uspostavljenih prema odgovarajućem zakonodavstvu Unije ili drugim oblicima savjetovanja sa sektorskim stručnjacima kad takvi odbori ne postoje.
- (29) Nekoliko direktiva kojima se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na tržište utvrđuje da Komisija može od europskih normizacijskih organizacija zahtijevati prihvatanje usklađenih europskih norma koje su temelj za pretpostavku o sukladnosti s primjenjivim bitnim zahtjevima. Međutim, mnoge od tih direktiva sadrže širok niz odredaba o prigovorima na te norme kad one ne pokrivaju, ili ne pokrivaju u cijelosti, sve primjenjive zahtjeve. Nepodudarne odredbe koje dovode do nesigurnosti za gospodarske subjekte i europske normizacijske organizacije sadržane su osobito u Direktivi Vijeća 89/686/EZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakonodavstava država članica o osobnoj zaštitnoj opremi¹, Direktivi Vijeća 93/15/EZ od 5. travnja 1993. o usklađivanju odredbi koje se odnose na usklađivanje propisa o stavljanju na tržište i kontroli eksploziva za civilnu upotrebu², Direktivi 94/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. ožujka 1994. o usklađivanju zakonodavstava država članica o opremi i zaštitnim sustavima namijenjenim za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama³, Direktivi 94/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 1994. o usklađivanju zakona i drugih propisa zemalja članica koji se odnose na rekreacijska plovila⁴, Direktivi 95/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 1995. o usklađivanju zakona zemalja članica koji se odnose na dizala⁵, Direktivi 97/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. svibnja 1997. o usklađivanju zakona država članica o tlačnoj opremi⁶, Direktivi 2004/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o mjernim instrumentima⁷, Direktivi 2007/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. svibnja 2007. o plasiranju pirotehničkih sredstava na tržište⁸, Direktivi 2009/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o neautomatskim vagama⁹ te Direktivi 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o jednostavnim tlačnim posudama¹⁰. Stoga je nužno u ovu Uredbu uključiti ujednačeni postupak predviđen Odlukom br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. koja se

¹ SL L 399, 30.12.1989., str. 18.

² SL L 121, 15.5.1993., str. 20.

³ SL L 100, 19.4.1994., str. 1.

⁴ SL L 164, 30.6.1994., str. 15.

⁵ SL L 213, 7.9.1995., str. 1.

⁶ SL L 181, 9.7.1997., str. 1.

⁷ SL L 135, 30.4.2004., str. 1.

⁸ SL L 154, 14.6.2007., str. 1.

⁹ SL L 122, 16.5.2009., str. 6.

¹⁰ SL L 264, 8.10.2009., str. 12.

odnosi na zajednički okvir za stavljanje proizvoda na tržište¹, brisati odgovarajuće odredbe u tim direktivama i Europskom parlamentu dati pravo da prigovara usklađenim normama u skladu s ovom Uredbom.

- (30) Tijela državne uprave trebaju pri nabavi računalne opreme, programske podrške i informatičkih usluga na najbolji način iskoristiti čitav raspon odgovarajućih tehničkih specifikacija, npr. odabirom tehničkih specifikacija koje mogu primjenjivati svi zainteresirani dobavljači, što bi omogućilo šire tržišno natjecanje i smanjilo rizik dominacije određenog proizvoda/dobavljača. Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u području vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom području te području poštanskih usluga², Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga³, Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama u području obrane i sigurnosti koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji⁴ i Uredba Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Finansijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica⁵, utvrđuju da se tehničke specifikacije u javnim nabavama trebaju formulirati upućivanjem na nacionalne norme kojima se transponiraju europske norme, europska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme, drugi tehnički referentni sustavi koje su uspostavile europske normizacijske organizacije ili, kad oni ne postoje, na nacionalne norme, nacionalna tehnička odobrenja ili nacionalne tehničke specifikacije koje se odnose na projektiranje, izračun i izvođenje radova i uporabu proizvoda ili istovrijedne specifikacije. Međutim, tehničke specifikacije u području ICT-a često razvijaju druge organizacije koje izrađuju norme te one ne spadaju ni u jednu od kategorija norma i odobrenja utvrđenih Direktivama 2004/17/EZ, 2004/18/EZ ili 2009/81/EZ ili Uredbom (EZ, Euratom) br. 2342/2002. Stoga je nužno osigurati mogućnost da se u tehničkim specifikacijama za javne nabave može upućivati na tehničke specifikacije u području ICT-a da bi se odgovorilo na brz razvoj u području ICT-a, olakšalo pružanje prekograničnih usluga, poticala konkurenčija i promicala interoperabilnost i inovacije.
- (31) Tehničke specifikacije koje nisu prihvatile europske normizacijske organizacije nemaju status istovjetan statusu europskih norma. Neke tehničke specifikacije u području ICT-a ne izrađuju se u skladu načelima osnivanja. Stoga se ovom Uredbom treba utvrditi postupak za identifikaciju tehničkih specifikacija u području ICT-a na koje bi se moglo upućivati u javnim nabavama, koji bi uključivao opsežnija savjetovanja sa širim spektrom interesnih strana, uključujući europske normizacijske organizacije, poduzeća i tijela državne uprave. Ovom se Uredbom također trebaju u obliku popisa kriterija utvrditi zahtjevi za takve tehničke specifikacije i procese njihove izrade. Ti zahtjevi u pogledu identifikacije tehničkih specifikacija u području ICT-a trebaju osigurati da se uzimaju u obzir ciljevi javne politike i društvene potrebe, a trebaju se temeljiti na načelima osnivanja.

¹ SL L 218, 13.8.2008., str. 82.

² SL L 134, 30.4.2004., str. 1.

³ SL L 134, 30.4.2004., str. 114.

⁴ SL L 216, 20.8.2009., str. 76.

⁵ SL L 357, 31.12.2002., str. 1.

- (32) Kako bi se potaknule inovacije i natjecanje, identifikacija određene tehničke specifikacije ne bi smjela isključiti identifikaciju neke konkurentne tehničke specifikacije u skladu s odredbama ove Uredbe. Uvjet za svaku identifikaciju treba biti ispunjavanje kriterija i značajna razina tržišne prihvaćenosti tehničke specifikacije.
- (33) Identificirane tehničke specifikacije u području ICT-a moguće bi pridonijeti provedbi Odluke br. 922/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o interoperabilnim rješenjima za europsku javnu upravu (ISA)¹ kojom se, za razdoblje od 2010. do 2015. godine, utvrđuje program interoperabilnih rješenja za europsku javnu upravu te institucije i tijela Unije. Taj program osigurava zajednička rješenja koja potiču interoperabilnost.
- (34) U području ICT-a mogu se pojavljivati situacije u kojima je prikladno poticati uporabu ili zahtijevati sukladnost s odgovarajućim normama na razini Unije da bi se osigurala interoperabilnost na jedinstvenom tržištu i povećala sloboda izbora za korisnike. U drugim se okolnostima također može dogoditi da određene europske norme više ne ispunjavaju potrebe korisnika ili da koče tehnološki razvoj. Zbog toga Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge² omogućuje Komisiji da, kad je to potrebno, zahtijeva od europskih normizacijskih organizacija da sastave norme, utvrde i u Službenom listu Europske unije objave popis norma ili specifikacija kako bi se poticala njihova uporaba, ili da njihovu primjenu učine obvezatnom, ili da uklone norme, odnosno specifikacije s toga popisa.
- (35) Ova Uredba ne bi smjela sprječavati europske normizacijske organizacije da nastave s razvojem norma u području ICT-a te da pojačaju svoju suradnju s drugim tijelima koja razvijaju norme, osobito u području ICT-a, kako bi se osigurala dosljednost i izbjegla rascjepkanost ili udvostručavanje poslova tijekom primjene norma i specifikacija.
- (36) Postupak za identifikaciju tehničkih specifikacija u području ICT-a predviđen ovom Uredbom ne bi smio ugrožavati dosljednost europskoga normizacijskog sustava. Stoga ova Uredba treba, također, utvrditi uvjete pod kojima se može smatrati da tehnička specifikacija nije u sukobu s drugim europskim normama.
- (37) Kako bi se osigurala legitimnost procesa, prije identifikacije tehničkih specifikacija u području ICT-a koje ispunjavaju uvjete za upućivanje u javnim nabavama, kao forum za savjetovanja europskih i nacionalnih interesnih strana, europskih normizacijskih organizacija i država članica treba služiti Platforma interesnih strana koja je uspostavljena odlukom Komisije od 28. studenoga 2011.³
- (38) Odluka br. 1673/2006/EZ utvrđuje pravila koja se odnose na doprinos Unije financiranju europske normizacije kako bi se osiguralo da se europske norme i drugi dokumenti koji su rezultat europske normizacije razvijaju i prerađuju kao potpora ciljevima, zakonodavstvu i politici Unije. Zbog upravnih i proračunskih pojednostavljenja prikladno je odredbe iz te Odluke ugraditi u ovu Uredbu te, kad god je to moguće, upotrebljavati postupke koji najmanje opterećuju.

¹ SL L 260, 3.10.2009., str. 20.

² SL L 108, 24.4.2002., str. 33.

³ SL C 349, 30.11.2011., str. 4.

- (39) S obzirom na veoma široko područje uključivanja europske normizacije u potporu politici i zakonodavstvu Unije i na različite vrste normizacijskih aktivnosti, nužno je predvidjeti različite sustave financiranja. To se uglavnom odnosi na potpore bez poziva na dostavu prijedloga koje se dodjeljuju europskim normizacijskim organizacijama i nacionalnim normizacijskim tijelima u skladu s drugim podstavkom članka 110(1) Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica¹ i s člankom 168(1)(d) Uredbe (EZ, Euratom) br. 2342/2002. Nadalje, iste se odredbe trebaju primjenjivati i na ona tijela koja su, iako u ovoj uredbi nisu priznata kao europske normizacijske organizacije, dobila mandat u osnovnom aktu te im je povjerena provedba pripremnog rada na potpori europskoj normizaciji u suradnji s europskim normizacijskim organizacijama.
- (40) S obzirom na to da osiguravaju trajnu potporu aktivnostima Unije, europske normizacijske organizacije trebaju imati djelotvorna i učinkovita središnja tajništva. Komisiji treba, prema tome, omogućiti davanje potpora onim organizacijama koje slijede cilj od općega europskog interesa bez primjene, u slučaju potpora za rad, načela godišnjeg smanjenja iz članka 113(2) Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002.
- (41) Odluka br. 1639/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 2006. kojom se utvrđuje Okvirni program za konkurentnost i inovacije (2007. – 2013.)², Odluka 1926/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2006. kojom se pokreće program djelovanja Zajednice na području politike zaštite potrošača (2007.-2013.)³ i Uredba (EZ) br. 614/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. svibnja 2007. o Financijskom instrumentu za okoliš (LIFE+)⁴, već osiguravaju mogućnost finansijske potpore europskim organizacijama koje zastupaju mala i srednja poduzeća, potrošače i interesu zaštite okoliša u normizaciji, pri čemu se posebne potpore isplaćuju europskim organizacijama koje zastupaju društvene interese u normizaciji. Financiranje prema Odluci br. 1639/2006/EZ, Odluci br. 1926/2006/EZ i Uredbi (EZ) br. 614/2007 završit će 31. prosinca 2013. godine. Za razvoj europske normizacije bitno je da se nastavi jačanje i poticanje aktivnog sudjelovanja europskih organizacija koje zastupaju mala i srednja poduzeća, potrošače i interesu zaštite okoliša te društvene interese. Takve organizacije slijede cilj općih europskih interesa na temelju posebnog mandata koji su im dale nacionalne neprofitne organizacije i čine europsku mrežu koja predstavlja neprofitne organizacije aktivne u državama članicama te promiču načela i politiku koji su sukladni s ciljevima Ugovora EU-a. Zbog konteksta u kojem one djeluju i njihovih statutarnih ciljeva, europske organizacije koje zastupaju mala i srednja poduzeća, potrošače i interesu zaštite okoliša te društvene interese u europskoj normizaciji imaju trajnu ulogu koja je bitna za ciljeve i politiku Unije. Prema tome, Komisija treba biti u stanju nastaviti isplaćivati potpore tim tijelima bez primjene, u slučaju potpora za rad, načela godišnjeg smanjenja iz članka 113.(2) Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002.
- (42) Financiranje normizacijskih aktivnosti treba omogućiti i pokrivanje pripremnih ili pomoćnih aktivnosti u vezi s usvajanjem europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije za proizvode i usluge. To je potrebno prije svega za rad koji obuhvaća istraživanje, pripremu pripremnih dokumenata za zakonodavstvo, međulaboratorijska ispitivanja i validaciju ili vrednovanje norma. Promicanje normizacije na europskoj i međunarodnoj razini treba također nastaviti kroz programe koji se odnose

¹ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

² SL L 310, 9.11.2006., str. 15.

³ SL L 404, 30.12.2006., str. 39.

⁴ SL L 149, 9.6.2007., str. 1.

na tehničku pomoć trećim državama i suradnju s njima. S ciljem da se poboljša pristup tržištu i potakne konkurentnost poduzeća u Uniji, treba postojati mogućnost davanja potpora drugim tijelima putem poziva na dostavu prijedloga ili, kad je to potrebno, dodjelom ugovora.

- (43) Financiranjem od strane Unije treba se nastojati usvajati europske norme i druge dokumente koji su rezultat europske normizacije za proizvode i usluge, poduzećima olakšati njihovu uporabu povećanom potporom za njihovo prevođenje na razne službene jezike kako bi se malim i srednjim poduzećima omogućilo da u potpunosti iskoriste razumijevanje i primjenu europskih norma, ojačati povezanost europskoga normizacijskog sustava i osigurati pošten i transparentan pristup europskim normama za sve tržišne subjekte u cijeloj Uniji. To je posebno važno u slučajevima kad uporaba norma omogućuje sukladnost s odgovarajućim zakonodavstvom Unije.
- (44) Za osiguranje djelotvorne primjene ove Uredbe treba postojati mogućnost angažiranja neophodnih stručnjaka, posebno s obzirom na reviziju i finansijsko upravljanje, te sredstva za administrativnu potporu koja mogu olakšati provedbu, i redovito vrednovanje značaja aktivnosti koje Unija financira kako bi se osigurala njihova korisnost i učinak.
- (45) Treba poduzeti i odgovarajuće mjere da se izbjegnu prijevare i nepravilnosti te vrate neopravданo isplaćena sredstva, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica¹ i Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96 od 11. studenog 1996. o provjerama i inspekcijskim na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite finansijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti² te Uredbom (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)³.
- (46) Da bi se ažurirao popis europskih normizacijskih organizacija, prilagodili kriteriji za organizacije koje predstavljaju mala i srednja poduzeća i društvene interesne strane s ciljem poticanja njihove neprofitne naravi i reprezentativnosti, treba na Komisiju prenijeti ovlaštenje za donošenje akata u skladu s člankom 290. TFEU-a u pogledu izmjena i dopuna dodataka ove Uredbe. Od posebne je važnosti da Komisija provodi odgovarajuća savjetovanja tijekom svojega pripremnog rada, također i na stručnoj razini. Kad priprema i sastavlja delegirane akte, Komisija treba osigurati istodobno, pravodobno i prikladno slanje odgovarajućih dokumenata Europskome parlamentu i Vijeću.
- (47) Odbor uspostavljen prema ovoj Uredbi treba pomagati Komisiji u svim pitanjima povezanim s primjenom ove Uredbe, vodeći brigu o stajalištima sektorskih stručnjaka.
- (48) Zbog osiguranja ujednačenih uvjeta za primjenu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebaju biti prenesene na Komisiju. Te se ovlasti trebaju izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela povezanih s mehanizmima država članica za kontrolu izvršavanja provedbenih ovlasti od strane Komisije⁴.

¹ SL L 312, 23.12.1995., str. 1.

² SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

³ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁴ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

- (49) Za prihvaćanje provedbenih akata povezanih s prigovorima na usklađene norme, kad upućivanja na dotične usklađene norme još nisu objavljena u Službenom listu Europske unije, treba primjenjivati savjetodavni postupak, s obzirom da te norme još nisu dovele do pretpostavke o sukladnosti s bitnim zahtjevima utvrđenim u primjenjivom, usklađenom zakonodavstvu Unije.
- (50) Za svaki normizacijski zahtjev podnesen europskim normizacijskim organizacijama i prihvaćanje provedbenih akata povezanih s prigovorima na usklađene norme i kad su upućivanja na dotične usklađene norme već objavljena u Službenom listu Europske unije, treba upotrebljavati ispitni postupak, s obzirom da takva odluka može imati utjecaj na pretpostavku o sukladnosti s primjenjivim bitnim zahtjevima.
- (51) Da bi se postigli glavni ciljevi ove Uredbe i olakšali postupci brzoga donošenja odluka te skratilo ukupno vrijeme razvoja norma, treba, što je više moguće, upotrebljavati postupkovne mjere predviđene Uredbom (EU) br. 182/2011, koje omogućuju predsjedniku odgovarajućeg odbora da u skladu s hitnošću problema odredi rok u kojem odbor treba dati svoje mišljenje. Osim toga, kad god je opravdano, treba biti moguće dobiti mišljenje odbora pismenim postupkom, a šutnju člana odbora treba smatrati prešutnim slaganjem.
- (52) Budući da ciljeve ove Uredbe, tj. da se osigura djelotvornost i učinkovitost norma i normizacije kao oruđa politike za Uniju suradnjom između europskih normizacijskih organizacija, nacionalnih normizacijskih tijela, država članica i Komisije, usvajanje europskih norma i dokumenata koji su rezultat europske normizacije za proizvode i usluge kao potpore zakonodavstvu i politici Unije, identifikacija tehničkih specifikacija u području ICT-a koje ispunjavaju uvjete za upućivanje, financiranje europske normizacije i sudjelovanje interesnih strana u europskoj normizaciji, ne mogu na zadovoljavajući način ostvariti same države članice nego se zbog svog učinka ti ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. TEU-a. U skladu s načelom razmjernosti iz toga članka, ova Uredba ne izlazi izvan okvira onog što je potrebno za postizanje tih ciljeva.
- (53) Stoga u skladu s rečenim treba izmijeniti i dopuniti direktive 89/686/EEZ, 93/15/EEZ, 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ.
- (54) Treba povući Odluku br. 1673/2006/EZ i Odluku 87/95/EEZ,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet

Ova Uredba utvrđuje pravila koja se odnose na suradnju između europskih normizacijskih organizacija, nacionalnih normizacijskih tijela, država članica i Komisije, usvajanje europskih norma i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije za proizvode i usluge kao potpore zakonodavstvu i politici Unije, identifikaciju tehničkih specifikacija u području ICT-a

koje ispunjavaju uvjete za upućivanje na njih te na financiranje europske normizacije i sudjelovanje interesnih strana u europskoj normizaciji.

Članak 2. **Definicije**

U smislu ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „norma“ označuje tehničku specifikaciju koju je prihvatilo priznato normizacijsko tijelo za višekratnu ili stalnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna, a koja je jedno od sljedećih:
 - a) „međunarodna norma“ označuje normu koju je prihvatilo neko međunarodno normizacijsko tijelo;
 - b) „europska norma“ označuje normu koju je prihvatila jedna od europskih normizacijskih organizacija;
 - c) „usklađena norma“ označuje europsku normu koja je prihvaćena na temelju zahtjeva koji je dala Komisija za primjenu usklađenog zakonodavstva Unije;
 - d) „nacionalna norma“ označuje normu koju je prihvatilo neko nacionalno normizacijsko tijelo;
- (2) „drugi dokument koji je rezultat europske normizacije“ označuje svaku drugu tehničku specifikaciju različitu od europske norme koju je prihvatila jedna od europskih normizacijskih organizacija, za višekratnu ili stalnu primjenu, s kojom sukladnost nije obvezna;
- (3) „nacrt norme“ označuje dokument koji sadržava tekst tehničkih specifikacija koje se odnose na dani predmet, koji se razmatra za prihvaćanje u skladu s odgovarajućim normiranim postupkom, u obliku u kojem se taj dokument nalazi nakon pripremnog rada i stavlja u javni optjecaj radi dobivanja primjedaba ili temeljite provjere;
- (4) „tehnička specifikacija“ označuje dokument koji propisuje tehničke zahtjeve koje treba ispuniti proizvod, proces, usluga ili sustav i utvrđuje jedan ili više od sljedećih elemenata:
 - a) zahtijevane značajke proizvoda kao što su razine kvalitete, radne značajke, interoperabilnost, zaštita okoliša, zdravlje, sigurnost i dimenzije, uključujući zahtjeve primjenjive na proizvod koji se odnose na naziv pod kojim se on prodaje, nazivlje, simbole, ispitivanje i metode ispitivanja, pakiranje, označivanje ili obilježavanje te postupke ocjene sukladnosti;
 - b) metode i procese proizvodnje koji se upotrebljavaju za poljoprivredne proizvode definirane u članku 38(1) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (TFEU), proizvode namijenjene za ljudsku i životinjsku ishranu, medicinske proizvode te metode i procese proizvodnje koji se odnose na druge proizvode kad oni utječu na njihove značajke;
 - c) zahtijevane značajke za usluge uključujući razine kvalitete, radne značajke, interoperabilnost, zaštitu okoliša, zdravlje ili sigurnost, uključujući zahtjeve primjenjive

na pružatelja usluge koji se odnose na informacije koje treba staviti na raspolaganje primatelju, kako su utvrđeni u članku 22., stavak 1. – 3. Direktive 2006/123/EZ;

- d) metode i kriterije za ocjenu radnih značajki građevnih proizvoda kako su definirani u članku 2., stavak 1. Uredbe (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. koja propisuje usklađene uvjete trgovanja građevnim proizvodima¹, koje se odnose na njihove bitne značajke;
- (5) „tehnička specifikacija u području ICT-a“ znači tehničku specifikaciju u području informacijske i komunikacijske tehnologije;
- (6) „proizvod“ označuje bilo koji industrijski proizведен proizvod i bilo koji poljoprivredni proizvod, uključujući riblje proizvode;
- (7) „usluga“ označuje bilo koju samostalnu gospodarsku aktivnost koja se u pravilu pruža uz naplatu kako je definirano u članku 57. TFEU-a;
- (8) „europska normizacijska organizacija“ označuje organizaciju navedenu u Dodatku I.;
- (9) „međunarodno normizacijsko tijelo“ označuje Međunarodnu organizaciju za normizaciju (ISO), Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo (IEC) i Međunarodnu telekomunikacijsku uniju (ITU);
- (10) „nacionalno normizacijsko tijelo“ označuje tijelo koje je država članica prijavila Komisiji u skladu s člankom 27. ove Uredbe.

POGLAVLJE II.

TRANSPARENTNOST I SUDJELOVANJE INTERESNIH STRANA

Članak 3.

Transparentnost programa rada normizacijskih tijela

1. Svaka europska normizacijska organizacija i svako nacionalno normizacijsko tijelo moraju barem jednom godišnje izraditi svoj program rada. Taj program rada mora sadržavati informacije o normama i drugim dokumentima koji su rezultat europske normizacije koje europska normizacijska organizacija, odnosno nacionalno normizacijsko tijelo namjeravaju pripremiti ili mijenjati i dopunjavati, koje pripremaju ili mijenjaju i dopunjaju i koje su prihvatali u prethodnom razdoblju, osim ako su oni istovjetni ili istovrijedni transpozicijama međunarodnih ili europskih norma.

2. U programu rada mora, za svaku normu i svaki drugi dokument koji je rezultat europske normizacije, biti navedeno sljedeće:

- (a) predmet
- (b) faza postignuta u razvoju norme, odnosno drugog dokumenta koji je rezultat europske normizacije

¹ SL L 88, 4.4.2011., str. 5.

(c) uputnice na međunarodne norme koje su uzete kao temelj.

3. Svaka europska normizacijska organizacija i svako nacionalno normizacijsko tijelo mora objaviti svoj program rada na svojoj ili nekoj drugoj javno dostupnoj mrežnoj stranici te kratku obavijest o postojanju programa rada u nekoj nacionalnoj ili, kad je to prikladno, europskoj publikaciji o normizacijskim aktivnostima.

4. Najkasnije do trenutka objave svog programa rada svaka europska normizacijska organizacija i nacionalno normizacijsko tijelo mora o njegovu postojanju službeno obavijestiti druge europske normizacijske organizacije i nacionalna normizacijska tijela te Komisiju. Komisija mora te informacije staviti na raspolaganje državama članicama preko odbora iz članka 22.

5. Nacionalna normizacijska tijela ne smiju staviti prigovor na raspravu o nekom predmetu normizacije iz njihova programa rada na europskoj razini u skladu s pravilima koja su utvridle europske normizacijske organizacije te ne smije poduzimati nikakvu radnju koja može prejudicirati odluku u tom smislu.

6. Tijekom pripreme usklađene europske norme ili nakon njezina odobrenja, nacionalna normizacijska tijela ne smiju poduzimati nikakvu radnju koja bi mogla ugroziti previđeno usklađivanje, a osobito ne smiju u dotičnom području objaviti novu ili prerađenu nacionalnu normu koja nije u potpunosti u skladu s postojećom europskom normom. Nakon objavlјivanja nove usklađene norme, moraju se u razumnom roku povući sve proturječne nacionalne norme.

Članak 4. **Transparentnost norma**

1. Svaka europska normizacijska organizacija i svako nacionalno normizacijsko tijelo moraju dostaviti barem u elektroničkome obliku svaki nacrt nacionalne norme, europske norme i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije drugim europskim normizacijskim organizacijama i nacionalnim normizacijskim tijelima ili Komisiji na njihov zahtjev.

2. Svaka europska normizacijska organizacija i svako nacionalno normizacijsko tijelo mora u roku od tri mjeseca odgovoriti i obratiti dužnu pozornost svim primjedbama primljenim od druge europske normizacijske organizacije, drugoga nacionalnog normizacijskog tijela ili Komisije koje se odnose na nacrt iz stavka 1.

3. Kad nacionalno normizacijsko tijelo primi primjedbe koje pokazuju da bi nacrt norme imao negativan utjecaj na unutarnje tržište, ono se mora posavjetovati s europskim normizacijskim organizacijama i Komisijom prije njegova prihvaćanja.

4. Nacionalna normizacijska tijela moraju:

- (a) osigurati pristup nacrtima nacionalnih norma na takav način da sve odgovarajuće strane, osobito one sa sjedištem u drugim državama članicama, imaju mogućnost podnošenja primjedaba;
- (b) omogućiti drugim nacionalnim normizacijskim tijelima pasivno ili aktivno uključivanje u planirane aktivnosti slanjem promatrača.

Članak 5.

Sudjelovanje interesnih strana u europskoj normizaciji

1. Europske normizacijske organizacije moraju poticati i olakšavati odgovarajuću zastupljenost i stvarno sudjelovanje svih bitnih interesnih strana uključujući mala i srednja poduzeća i organizacije koje se bave zaštitom potrošača i okoliša te društvene interesne strane u svojim normizacijskim aktivnostima. Europske normizacijske organizacije moraju to činiti osobito preko organizacija europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom na razini razvoja politike i u sljedećim fazama razvoja europskih norma i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije:

- (a) u fazi prijedloga i prihvatanja novih predmeta rada
- (b) u fazi tehničke rasprave o prijedlozima
- (c) u fazi podnošenja primjedaba na nacrte
- (d) u fazi preradbe postojećih europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije
- (e) u fazi stavljanja na raspolaganje informacija o prihvaćenim europskim normama ili drugim dokumentima koji su rezultat europske normizacije i izgradnje svijesti o njihovu postojanju.

2. Osim suradnje s tijelima koja provode nadzor nad tržistem u državama članicama, istraživačkim jedinicama Komisije i organizacijama europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom, europske normizacijske organizacije moraju poticati i olakšavati odgovarajuću zastupljenost poduzeća, istraživačkih centara, sveučilišta i drugih pravnih osoba na stručnoj razini u normizacijskim aktivnostima koje se odnose na nova područja sa znatnim učinkom na politiku ili tehničke inovacije, ako dotične pravne osobe sudjeluju u projektu koji se odnosi na to područje i koji financira Unija u okviru višegodišnjega okvirnog programa za aktivnosti u području istraživanja, inovacija i tehničkog razvoja, prihvaćenog u skladu s člankom 182. TFEU-a.

Članak 6. Pristup malih i srednjih poduzeća normama

1. Nacionalna normizacijska tijela moraju poticati i olakšavati pristup malih i srednjih poduzeća normama i procesima razvoja norma kako bi postigli višu razinu sudjelovanja u normizacijskom sustavu, naprimjer:

- (a) utvrđivanjem, u svojim godišnjim programima rada, normizacijskih projekata koji su od posebnog interesa za mala i srednja poduzeća;
- (b) davanjem pristupa normizacijskim aktivnostima bez obvezivanja malih i srednjih poduzeća da postanu članovi nacionalnoga normizacijskog tijela;
- (c) osiguranjem besplatna pristupa ili posebnih popusta za sudjelovanje u normizacijskim aktivnostima;
- (d) osiguranjem besplatna pristupa nacrtima norma;

- (e) besplatnim stavljanjem na raspolaganje kratkog sadržaja norma na svojim mrežnim stranicama;
 - (f) primjenom posebnih popusta na kupnju norma ili prodajom paketa norma po sniženim cijenama.
2. Nacionalna normizacijska tijela moraju razmjenjivati najbolju praksu s ciljem da poboljšaju sudjelovanje malih i srednjih poduzeća u normizacijskim aktivnostima te povećaju i olakšaju im uporabu norma.
3. Nacionalna normizacijska tijela moraju slati godišnja izvješća europskim normizacijskim organizacijama o svojim aktivnostima iz stavka 1. i 2. i svim drugim mjerama za poboljšanje uvjeta za uporabu norma od strane malih i srednjih poduzeća i njihovo sudjelovanje u procesu razvoja norma. Nacionalna normizacijska tijela moraju objavljivati te izvještaje na svojim mrežnim stranicama.

Članak 7.
Sudjelovanje tijela državne uprave u europskoj normizaciji

Države članice moraju, kad je to primjерено, poticati sudjelovanje tijela državne uprave uključujući mjerodavna tijela za nadzor nad tržištem u nacionalnim normizacijskim aktivnostima kojima je cilj razvoj ili prerađba norma prema zahtjevu Komisije u skladu s člankom 10.

POGLAVLJE III.

**EUROPSKE NORME I DRUGI DOKUMENTI KOJI SU REZULTAT EUROPSKE
NORMIZACIJE KAO POTPORA ZAKONODAVSTVU I POLITICI UNIJE**

Članak 8.
Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju

1. Komisija mora prihvati godišnji program rada Unije za europsku normizaciju koji utvrđuje strateške prioritete za europsku normizaciju uzimajući u obzir dugoročne strategije rasta. U njemu moraju biti navedene europske norme i drugi dokumenti koji su rezultat europske normizacije koje Komisija namjerava zahtijevati od europskih normizacijskih organizacija u skladu s člankom 10.
2. Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju mora definirati posebne ciljeve i politiku za europske norme i druge dokumente koji su rezultat europske normizacije koje Komisija namjerava zahtijevati od europskih normizacijskih organizacija u skladu s člankom 10. U slučajevima hitnosti, Komisija može izdati zahtjev bez prethodne najave.
3. Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju mora, također, uključivati ciljeve za međunarodnu dimenziju europske normizacije kao potporu zakonodavstvu i politici Unije.
4. Godišnji program rada Unije za europsku normizaciju prihvata se nakon što se provede šire savjetovanje s odgovarajućim interesnim stranama, uključujući europske normizacijske organizacije i organizacije europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom, i državama članicama preko odbora iz članka 22. ove Uredbe.

5. Nakon njegova prihvaćanja, Komisija mora godišnji program rada za europsku normizaciju učiniti dostupnim na svojoj mrežnoj stranici.

Članak 9.
Suradnja s istraživačkim jedinicama

Istraživačke jedinice Komisije moraju pridonositi pripremi godišnjeg programa rada Unije za europsku normizaciju iz članka 8. i dati europskim normizacijskim organizacijama znanstveni doprinos u svom području stručnosti kako bi se osiguralo da europske norme uzimaju u obzir gospodarsku konkurentnost i društvene potrebe kao što su održivost okoliša te zaštita i sigurnost.

Članak 10.
Normizacijski zahtjevi europskim normizacijskim organizacijama

1. Komisija može, u granicama ovlaštenja utvrđenih u Ugovorima EU-a (*Treaties*), zahtijevati od jedne ili više europskih normizacijskih organizacija da u utvrđenom roku sastave europsku normu ili drugi dokument koji je rezultat europske normizacije. Europske norme ili drugi dokumenti koji su rezultat europske normizacije moraju biti tržišno potaknuti, uzimati u obzir javni interes i političke ciljeve jasno utvrđene u zahtjevu Komisije te biti utemeljeni na konsenzusu. Komisija određuje zahtjeve u pogledu sadržaja zahtijevanog dokumenta i rok za njegovo prihvaćanje.

2. Odluke iz stavka 1. prihvaćaju se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 22(3) nakon savjetovanja s europskim normizacijskim organizacijama i organizacijama europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom te s odborom uspostavljenim odgovarajućim aktom uskladenog zakonodavstva Unije, ako takav odbor postoji, ili nakon drugih oblika savjetovanja sa sektorskim stručnjacima.

3. Odgovarajuća europska normizacijska organizacija mora naznačiti, u roku od najmanje jednog mjeseca od primitka zahtjeva iz stavka 1., prihvaća li taj zahtjev.

4. Kad se podnosi zahtjev za financiranje, Komisija mora obavijestiti odgovarajuće europske normizacijske organizacije, u roku od dva mjeseca od primitka obavijesti o prihvaćanju iz stavka 3., o dodjeli potpore za sastavljanje europske norme ili drugog dokumenta koji je rezultat europske normizacije.

5. Europske normizacijske organizacije moraju obavijestiti Komisiju o radnjama poduzetim na razvoju dokumenata iz stavka 1. Komisija zajedno s europskim normizacijskim organizacijama mora procijeniti sukladnost dokumenata koje su sastavile europske normizacijske organizacije sa svojim početnim zahtjevom.

6. Kad uskladena norma ispunjava zahtjeve koje treba pokrivati i koji su utvrđeni u odgovarajućem aktu uskladenog zakonodavstva Unije, Komisija mora odmah objaviti uputnicu na tu uskladenu normu u *Službenom listu Europske unije* ili na drugi način u skladu s uvjetima utvrđenim u odgovarajućem aktu uskladenog zakonodavstva Unije.

Članak 11.
Službeni prigовори na uskladene norme

1. Kad država članica ili Europski parlament smatraju da uskladena norma ne ispunjava u cijelosti zahtjeve koje treba pokrivati i koji su utvrđeni u odgovarajućem aktu uskladenog

zakonodavstva Unije, oni o tome moraju obavijestiti Komisiju s podrobnim objašnjenjem, a Komisija mora nakon savjetovanja s odborom uspostavljenim odgovarajućim aktom usklađenog zakonodavstva Unije, ako postoji, ili nakon drugih oblika savjetovanja sa sektorskim stručnjacima, odlučiti:

- (a) hoće li objaviti uputnice na dotičnu usklađenu normu u *Službenome listu Europske unije* ili ne, ili će ih objaviti uz ograničenje;
- (b) hoće li zadržati uputnice na dotičnu usklađenu normu u *Službenome listu Europske unije*, zadržati ih uz ograničenje ili će ih povući iz *Službenoga lista Europske unije*.

2. Komisija mora na svojoj mrežnoj stranici objaviti informaciju o usklađenim normama koje su predmet odluke iz stavka 1.

3. Komisija mora obavijestiti odgovarajuću europsku normizacijsku organizaciju o odluci iz stavka 1. i, po potrebi, zahtijevati preradbu dotične usklađene norme.

4. Odluka iz točke (a) stavka 1. ovoga članka donosi se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 22(2).

5. Odluka iz točke (b) stavka 1. ovoga članka donosi se u skladu s postupkom provjere iz članka 22(3).

Članak 12. Službena obavijest o organizacijama interesnih strana

Komisija mora uspostaviti sustav službene obavijesti (notifikacije) za sve interesne strane, uključujući europske normizacijske organizacije i organizacije europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom, kako bi se osiguralo ispravno savjetovanje i tržišni značaj prije:

- (a) prihvaćanja godišnjeg programa rada Unije za europsku normizaciju iz članka 8(1);
- (b) prihvaćanja normizacijskih zahtjeva iz članka 10.;
- (c) donošenja odluke o službenim prigovorima na usklađene norme iz članka 11(1);
- (d) donošenja odluke o identifikaciji tehničkih specifikacija u području ICT-a iz članka 13.;
- (e) prihvaćanja delegiranih akata iz članka 20.

POGLAVLJE IV. TEHNIČKE SPECIFIKACIJE U PODRUČJU ICT-a

Članak 13. Identifikacija tehničkih specifikacija u području ICT-a koje ispunjavaju uvjete za upućivanje

1. Na prijedlog države članice ili na vlastitu inicijativu, Komisija može donijeti odluku o identifikaciji tehničkih specifikacija u području ICT-a koje nisu nacionalne, europske ili

međunarodne norme, ali ispunjavaju uvjete utvrđene u Dodatku II. i na njih se može upućivati u javnim nabavama, prije svega, da bi se omogućila interoperabilnost.

2. Na prijedlog države članice ili na vlastitu inicijativu, kad se koja tehnička specifikacija u području ICT-a, identificirana u skladu sa stavkom 1., preinači, povuče ili više ne ispunjava uvjete utvrđene u Dodatku II., Komisija može odlučiti identificirati preinačenu tehničku specifikaciju u području ICT-a ili povući identifikaciju.

3. Odluke iz stavka 1. i 2. usvajaju se nakon savjetovanja s europskom platformom interesnih strana za normizaciju u području ICT-a koja uključuje europske normizacijske organizacije, države članice i odgovarajuće interesne strane i nakon savjetovanja s odborom uspostavljenim prema odgovarajućem aktu usklađenog zakonodavstva Unije, ako postoji, ili nakon drugog oblika savjetovanja sa sektorskim stručnjacima, ako takav odbor ne postoji.

Članak 14.

Uporaba tehničkih specifikacija u području ICT-a u javnim nabavama

Tehničke specifikacije u području ICT-a iz članka 13. ove Uredbe čine zajedničke tehničke specifikacije iz Direktive 2004/17/EZ, 2004/18/EZ i 2009/81/EZ te Uredbe (EZ, Euratom) br. 2342/2002.

**POGLAVLJE V.
FINANCIRANJE EUROPSKE NORMIZACIJE**

Članak 15.

Financiranje normizacijskih organizacija od strane Unije

1. Unija može financirati sljedeće normizacijske aktivnosti europskih normizacijskih organizacija:

- (a) razvoj i preradbu europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije koji su potrebni i prikladni za potporu politici i zakonodavstvu Unije;
- (b) provjeru kvalitete europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije i njihove sukladnosti s odgovarajućom politikom i zakonodavstvom Unije;
- (c) obavljanje pripremnog ili pomoćnog rada povezanog s europskom normizacijom, uključujući studije, aktivnosti na suradnji, uključujući međunarodnu suradnju, seminare, vrednovanja, usporedbene analize, istraživački rad, laboratorijski rad, međulaboratorijska ispitivanja, rad na ocjeni sukladnosti i mjere za skraćivanje rokova za razvoj i preradbu europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije ne dovodeći u pitanje načela osnivanja, osobito načelo otvorenosti, kvalitete, transparentnosti i konsenzusa između svih interesnih strana;
- (d) aktivnosti središnjih tajništava europskih normizacijskih organizacija, uključujući razvoj politike, usklađivanje normizacijskih aktivnosti, odvijanje stručnog rada i davanje informacija zainteresiranim stranama;
- (e) prevođenje europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije koji se upotrebljavaju za potporu politici i zakonodavstvu Unije na službene jezike Unije

koji nisu radni jezici europskih normizacijskih organizacija ili, u opravdanim slučajevima, na jezike koji nisu službeni jezici Unije;

- (f) sastavljanje informacija koje objašnjavaju i tumače europske norme i druge dokumente koji su rezultat europske normizacije, uključujući sastavljanje uputa za korisnike, kratkih sadržaja norma, obavijesti o najboljoj praksi te akcija, strategija i edukacijskih programa za izgradnju svijesti;
- (g) aktivnosti kojima se nastoji ostvariti provedba programa tehničke pomoći, suradnja s trećim državama te promicanje i poboljšavanje europskoga normizacijskog sustava i europskih norma i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije među zainteresiranim stranama u Uniji i na međunarodnoj razini.

2. Unija može također financirati:

- (a) normizacijske aktivnosti nacionalnih normizacijskih tijela koje su spomenute u stavku 1. i koje ona zajednički poduzimaju s europskim normizacijskim organizacijama,
- (b) druga tijela koja su zadužena za doprinos aktivnostima iz točke (a) stavka 1. ili provode aktivnosti iz točaka (c) i (g) stavka 1. u suradnji s europskim normizacijskim organizacijama.

Članak 16.

Financiranje drugih europskih organizacija od strane Unije

Unija može financirati sljedeće aktivnosti organizacija europskih interesnih strana koje ispunjavaju kriterije utvrđene u Dodatku III. ove Uredbe:

- (a) funkcioniranje tih organizacija i odvijanje njihovih aktivnosti koje se odnose na europsku i međunarodnu normizaciju uključujući odvijanje stručnog rada i davanje informacija članovima i drugim zainteresiranim stranama;
- (b) pružanje pravne i tehničke stručne pomoći, uključujući studije, koje se odnose na ocjenu potrebe za europskim normama i drugim dokumentima koji su rezultat europske normizacije i njihovim razvojem te školovanjem stručnjaka;
- (c) sudjelovanje u stručnom radu u vezi s razvojem i preradbom europskih norma i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije, a koji su nužni i prikladni za potporu politici i zakonodavstvu Unije;
- (d) promicanje europskih norma i drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije, obavješćivanje zainteresiranih strana uključujući mala i srednja poduzeća i potrošače o normama i njihovu uporabu.

Članak 17.

Načini financiranja

1. Financiranje od strane Unije osigurava se u obliku:
 - (a) potpora bez poziva na dostavu prijedloga, ili ugovora nakon postupaka javne nabave dodijeljenih:

- (i) europskim normizacijskim organizacijama i nacionalnim normizacijskim tijelima za obavljanje aktivnosti iz članka 15(1),
 - (ii) tijelima koja su određena temeljnim aktom, u značenju iz članka 49. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002 za obavljanje aktivnosti iz članka 15(1)(c) ove Uredbe u suradnji s europskim normizacijskim organizacijama;
- (b) potpora nakon poziva na dostavu prijedloga, ili ugovora nakon postupaka javne nabave, dodijeljenih drugim tijelima iz članka 15(2)(b):
- (i) za doprinos izradi i preradbi europskih norma ili drugih dokumenata koji su rezultat europske normizacije iz točke (a) članka 15(1);
 - (ii) za provedbu pripremnog ili pomoćnog rada iz točke (c) članka 15(1);
 - (iii) za provedbu aktivnosti iz točke (g) članka 15(1);
- (c) potpora, nakon poziva na dostavu prijedloga, dodijeljenih organizacijama europskih interesnih strana koje ispunjavaju kriterije utvrđene u Dodatku III. ove Uredbe za obavljanje aktivnosti iz članka 16.
2. Aktivnosti tijela iz stavka 1. mogu se financirati:
- (a) potporama za pojedinačne radnje;
- (b) potporama za rad europskim normizacijskim organizacijama i organizacijama europskih interesnih strana koje ispunjavaju kriterije utvrđene u Dodatku III. ove Uredbe, u skladu s pravilima utvrđenim u Uredbi (EZ, Euratom) br. 1605/2002. U slučaju produljenja, potpore za rad ne smiju se automatski smanjivati.
3. Komisija odlučuje o načinima financiranja iz stavaka 1. i 2., o iznosima potpora i, kad je to nužno, o najvećemu postotku financiranja prema vrsti aktivnosti.
4. Osim u opravdanim slučajevima, potpore koje se daju za normizacijske aktivnosti iz točaka (a) i (b) članka 15(1) imaju oblik paušalnih svota, a za normizacijske aktivnosti iz točke (a) članka 15(1) isplaćuju se nakon što se ispune sljedeći uvjeti:
- (a) da su europske norme ili drugi dokumenti koji su rezultat europske normizacije koje je zahtjevala Komisija u skladu s člankom 10. prihvaćeni ili prerađeni u roku koji ne prelazi rok naveden u zahtjevu iz tog članka;
- (b) da su mala i srednja poduzeća, organizacije potrošača i organizacije koje predstavljaju interese zaštite okoliša te društvene interesne strane adekvatno zastupljene i mogu sudjelovati u aktivnostima europske normizacije kako je to rečeno u članku 5(1).
5. Ciljevi zajedničke suradnje te administrativni i finansijski uvjeti koji se odnose na potpore europskim normizacijskim organizacijama i organizacijama europskih interesnih strana koje ispunjavaju kriterije utvrđene u Dodatku III. ove Uredbe definiraju se u okviru sporazuma o partnerstvu između Komisije i tih normizacijskih organizacija i organizacija interesnih strana u

skladu s Uredbom (EZ, Euratom) br. 1605/2002 i Uredbom (EZ, Euratom) br. 2342/2002. O zaključenju tih sporazuma Komisija mora obavijestiti Europski parlament i Vijeće.

**Članak 18.
Upravljanje**

Proračunska sredstva koja je odredilo proračunsko tijelo za financiranje normizacijskih aktivnosti mogu također pokriti administrativne troškove koji se odnose na pripremu, nadzor, pregled, revizije i vrednovanje koji su nužni izravno za provedbu članaka 15., 16. i 17. uključujući studije, sastanke te aktivnosti na informiranju i izdavaštvu, troškove koji se odnose na informatičke mreže za razmjenu informacija i sve druge troškove za administrativnu i tehničku pomoć koje Komisija može imati za normizacijske aktivnosti.

**Članak 19.
Zaštita finansijskih interesa Unije**

1. Kad se provode aktivnosti koje se financiraju prema ovoj Uredbi, Komisija mora osigurati da budu zaštićeni finansijski interesi Unije primjenom zaštitnih mjera protiv prijevare, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, djelotvornim provjerama i vraćanjem iznosa koji su neosnovano isplaćeni te, ako se otkriju nepravilnosti, djelotvornim, razmernim i odvraćajućim kaznama u skladu s Uredbama (EZ, Euratom) br. 2988/95, (EZ, Euratom) br. 2185/96 i (EZ) br. 1073/1999.
2. Za aktivnosti Unije koje se financiraju prema ovoj Uredbi, pojam nepravilnosti definiran u članku 1(2) Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95 znači svako kršenje odredaba prava Unije ili svako kršenje ugovornih obveza koje nastaje iz čina ili propusta gospodarskog subjekta koji ima ili bi imao učinak nanošenja štete za opći proračun Unije ili proračune kojima ona upravlja neopravdanom troškovnom stavkom.
3. Svi sporazumi i ugovori koji proizlaze iz ove Uredbe moraju predvidjeti nadzor i finansijsko upravljanje od strane Komisije ili predstavnika kojeg ona ovlasti te revizije od strane Europskoga revizorskog suda koje se po potrebi mogu provoditi na licu mjesta.

POGLAVLJE VI.

DELEGIRANI AKTI, ODBOR I IZVJEŠĆIVANJE

**Članak 20.
Delegirani akti**

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 21. koji se odnose na izmjene i dopune Dodataka radi:

- (a) ažuriranja popisa europskih normizacijskih organizacija utvrđena u Dodatku I. kako bi se uzele u obzir promjene njihovih naziva ili ustroja;
- (c) prilagodbe kriterija za organizacije europskih interesnih strana utvrđenih u Dodatku III. ove Uredbe kako bi se potaknuo razvoj njihove neprofitne naravi i reprezentativnosti. Takve prilagodbe ne smiju imati učinak stvaranja novih kriterija ili ukidanja postojećih kriterija ili kategorije organizacija.

Članak 21.
Vršenje delegiranja

1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji pod uvjetima utvrđenim u ovom članku.
2. Ovlasti iz članka 20. za prihvatanje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji na razdoblje od pet godina od 1. siječnja 2013. Komisija mora sastaviti izvještaj s obzirom na delegirane ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegirane ovlasti mogu se prešutno produžiti za razdoblja istog trajanja osim ako Europski parlament ili Vijeće iznesu prigovore takvom produženju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja.
3. Delegirane ovlasti iz članka 20. Europski parlament ili Vijeće mogu povući u svakom trenutku. Odlukom o povlačenju okončavaju se delegirane ovlasti navedene u toj odluci. Ona stupa na snagu dan nakon objavljivanja u *Službenom listu Europske unije*, odnosno na kasniji datum eventualno naveden u njoj. Ona ne smije utjecati na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim doneše delegirani akt, Komisija o tome mora istodobno službeno obavijestiti Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt koji je donesen prema članku 20. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće ne izraze prigovor u roku od dva mjeseca otkad su primili službenu obavijest o tome aktu ili ako, prije isteka toga roka, i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju prigovor. To se razdoblje produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 22.
Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor. To je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Kad se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Kad se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Kad mišljenje odbora treba dobiti pismenim postupkom, taj se postupak zaključuje bez rezultata kad, u roku za davanje mišljenja, predsjedavajući odbora tako odluči ili kad tako zahtijeva obična većina članova odbora.

Članak 23.
Suradnja odbora s normizacijskim organizacijama i interesnim stranama

Odbor iz članka 22(1) surađuje s europskim normizacijskim organizacijama i europskim organizacijama interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom.

Članak 24.
Izvještaji

1. Europske normizacijske organizacije moraju dostavljati godišnji izvještaj o primjeni ove Uredbe Komisiji. On mora sadržavati podrobne informacije o sljedećem:

- (a) primjeni članaka 4., 5., 10., 15. i 17.;
- (b) zastupljenosti malih i srednjih poduzeća, organizacija potrošača i organizacija koje predstavljaju interes zaštite okoliša i društvenih interesnih strana u nacionalnim normizacijskim tijelima;
- (c) zastupljenosti malih i srednjih poduzeća na temelju godišnjih izvještaja iz članka 6(3);
- (d) uporabi ICT-a u normizacijskom sustavu;
- (e) suradnji između nacionalnih normizacijskih tijela i europskih normizacijskih organizacija.

2. Organizacije europskih interesnih strana koje su primatelji finansijskih sredstava Unije u skladu s ovom Uredbom moraju dostaviti godišnji izvještaj o svojim aktivnostima Komisiji. Taj izvještaj mora posebno sadržavati podrobne informacije o članstvu tih organizacija i aktivnostima iz članka 16.

3. Do 31. prosinca 2015. godine i svakih pet godina nakon toga, Komisija mora predočiti izvještaj Europskome parlamentu i Vijeću o provedbi ove Uredbe. Taj izvještaj mora sadržavati analizu godišnjih izvještaja iz stavaka 1. i 2., vrednovanje značaja normizacijskih aktivnosti koje Unija finansira s obzirom na zahtjeve politike i zakonodavstva Unije te ocjenu mogućih novih mjera za pojednostavljivanje financiranja europske normizacije i smanjenje administrativnih opterećenja za europske normizacijske organizacije.

*Članka 25.
Ocjena*

Do 2. siječnja 2015. godine Komisija mora ocijeniti utjecaj postupka utvrđena u članku 10. ove Uredbe na vremenski okvir za izdavanje normizacijskih zahtjeva. Komisija mora prikazati svoje zaključke u izvještaju Europskome parlamentu i Vijeću. Kad je to prikladno, taj izvještaj mora biti popraćen zakonodavnim prijedlogom za izmjene i dopune ove Uredbe.

**POGLAVLJE VII.
ZAVRŠNE ODREDBE**

Članak 26.
Izmjene i dopune

1. Brišu se sljedeće odredbe:

- (a) Članak 6(1) Direktive 89/686/EZ;
- (b) Članak 5. Direktive 93/15/EZ;
- (c) Članak 6(1) Direktive 94/9/EZ;
- (d) Članak 6(1) Direktive 94/25/EZ;
- (e) Članak 6(1) Direktive 95/16/EZ;
- (f) Članak 6. Direktive 97/23/EZ;
- (g) Članak 14. Direktive 2004/22/EZ;
- (h) Članak 8(4) Direktive 2007/23/EZ;
- (i) Članak 7. Direktive 2009/23/EZ;
- (j) Članak 6. Direktive 2009/105/EZ.

Upućivanje na te izbrisane odredbe tumači se kao upućivanje na članak 11. ove Uredbe.

2. Ovime se Direktiva 98/34/EZ dopunjuje i mijenja kako slijedi:

- (a) u članku 1. brišu se stavci 6. do 10.;
- (b) brišu se članci 2., 3. i 4.;
- (c) u članku 6(1) brišu se riječi „s predstavnicima normirnih ustanova iz Dodatka I. i II.“;
- (d) u članku 6(3) briše se prva alineja;
- (e) u članku 6(4) brišu se točke (a), (b) i (e);
- (f) članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Države članice moraju obavješćivati Komisiju u skladu s člankom 8(1) o svim zahtjevima koji su postavljeni normirnim ustanovama za sastavljanje tehničkih specifikacija ili norme za određene proizvode u svrhu donošenja tehničkih propisa za te proizvode kao nacrtu tehničkih propisa te moraju navesti temelj za njihovo donošenje.“

(g) u članku 11. briše se druga rečenica i zamjenjuje sljedećom rečenicom:

„Komisija mora objaviti godišnje statističke podatke o primljenim notifikacijama u *Službenom listu Europske unije*“.

(h) Brišu se Dodatak I. i II.

Upućivanje na te izbrisane odredbe tumači se kao upućivanje na ovu Uredbu te se čita u skladu s koreacijskom tablicom iz Dodatka IV. ove Uredbe.

**Članak 27.
Nacionalna normizacijska tijela**

Države članice obavještavaju Komisiju o svojim normizacijskim tijelima.

Komisija objavljuje popis nacionalnih normizacijskih tijela i svaku njegovu promjenu u *Službenom listu Europske unije*.

**Članak 28.
Prijelazne odredbe**

U aktima Unije koji predviđaju pretpostavku o sukladnosti s bitnim zahtjevima primjenom usklađenih norma prihvaćenih u skladu s Direktivom 98/34/EZ, upućivanja na Direktivu 98/34/EZ tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu, osim upućivanja na odbor uspostavljen prema članku 5. Direktive 98/34/EZ koja se odnose na tehničke propise.

Kad koji akt Unije predviđa postupak za prigovor na usklađene norme, na taj se akt ne primjenjuje članak 11. ove Uredbe.

**Članak 29.
Ukinuće**

Ovime se povlače odluke br. 1673/2006/EZ i 87/95/EEZ.

Upućivanja na ukinute odluke tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu te se čitaju u skladu s koreacijskom tablicom iz Dodatka IV. ove Uredbe.

**Članak 30.
Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon objavljivanja u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2013. godine.

Ova je Uredba obvezujuća u cijelosti i izravno primjenjiva u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu, 25. listopada 2012.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A.D. MAVROYIANNIS

DODATAK I.

EUROPSKE NORMIZACIJSKE ORGANIZACIJE

1. CEN, Europski odbor za normizaciju
 2. CENELEC, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju
 3. ETSI, Europski institut za telekomunikacijske norme
-

DODATAK II.

**UVJETI ZA IDENTIFIKACIJU TEHNIČKIH SPECIFIKACIJA
U PODRUČJU ICT-a**

1. Tehničke specifikacije prihvaćene su na tržištu i njihova primjena ne remeti interoperabilnost s primjenom postojećih europskih ili međunarodnih norma. Prihvaćenost na tržištu može se dokazati radnim primjerima usklađenih primjena kod različitih dobavljača.
2. Tehničke specifikacije dosljedne su ako nisu proturječne europskim normama, tj. pokrivaju područja u kojima se ne predviđa prihvatanje novih europskih norma u dogledno vrijeme, u kojima postojeće norme nisu prihvaćene na tržištu ili su postale zastarjele i u kojima se u dogledno vrijeme ne predviđa transpozicija tehničkih specifikacija u dokumente koji su rezultat europske normizacije.
3. Tehničke specifikacije razvila je neprofitna organizacija koja je strukovno, industrijsko ili trgovinsko udruženje ili neka druga članska organizacija koja u svojem stručnom području razvija tehničke specifikacije u području ICT-a, a koja nije europska normizacijska organizacija, nacionalno ili međunarodno normizacijsko tijelo, i to u procesima koji ispunjavaju sljedeće kriterije:
 - (a) otvorenost:

tehničke specifikacije razvijene su na temelju otvorenog donošenja odluka pristupačna svim zainteresiranim stranama na tržištu, odnosno tržištima na koja utječu te tehničke specifikacije;
 - (b) konsenzus:

proces donošenja odluka temeljio se na suradnji i konsenzusu i njime se nije davala prednost niti jednoj posebnoj interesnoj strani. Konsenzus označuje opće slaganje koje se odlikuje odsutnošću prihvaćenog protivljenja bitnim pitanjima od strane bilo kojeg važnog dijela zainteresiranih strana i u kojem se nastoje uzeti u obzir gledišta svih zainteresiranih strana te uskladiti oprečna stajališta. Konsenzus ne znači nužno jednoglasnost;
 - (c) transparentnost:
 - (i) sve informacije koje se odnose na tehničke rasprave i donošenje odluka arhivirane su i identificirane;
 - (ii) sve informacije o novim normizacijskim aktivnostima objavljene su široj javnosti na prikladan i dostupan način;
 - (iii) nastojalo se ostvariti sudjelovanje svih kategorija zainteresiranih strana s ciljem ravnoteže;
 - (iv) razmotrene su primjedbe zainteresiranih strana i na njih dani odgovori.

4. Tehničke specifikacije ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) održavanje: trajna potpora i održavanje objavljenih specifikacija zajamčeni su u duljem razdoblju;
- (b) raspoloživost: specifikacije su javno dostupne za primjenu i uporabu pod razumnim uvjetima (uključujući razumnu cijenu ili besplatno);
- (c) licence za prava intelektualnog vlasništva bitna za primjenu specifikacija dodjeljuju se podnositeljima zahtjeva na (poštenoj) razumnoj i nediskriminirajućoj osnovi ((F)RAND) što uključuje, uz diskrečijsko pravo nositelja prava intelektualnog vlasništva, dodjelu licenci za bitno intelektualno vlasništvo bez naknade.
- (d) značaj:
 - (i) specifikacije su djelotvorne i značajne;
 - (ii) specifikacije odgovaraju potrebama tržišta i zahtjevima za zakonskim uređivanjem;
- (e) neutralnost i stabilnost:
 - (i) specifikacije su kad god je to moguće usmjerene na radne značajke, a ne temelje se na dizajnu ili opisnim značajkama;
 - (ii) specifikacije ne narušavaju tržište i ne ograničuju mogućnosti za primjenitelje da na temelju njih razvijaju konkurenčiju i inovacije;
 - (iii) specifikacije se temelje na naprednom znanstvenom i tehnološkom razvoju;
- (f) kvaliteta:
 - (i) kvaliteta i razina podrobnosti dosta su da omoguće razvoj većeg broja konkurentnih primjena interoperabilnih proizvoda i usluga;
 - (ii) normirana sučelja nisu skrivena i njima ne upravlja nitko osim organizacije koja je prihvatile tehničke specifikacije.

DODATAK III.

**ORGANIZACIJE EUROPSKIH INTERESNIH STRANA KOJE ISPUNJAVAJU
UVJETE ZA FINANCIRANJE OD STRANE UNIJE**

1. Europska organizacija koja predstavlja mala i srednja poduzeća u aktivnostima europske normizacije:
 - (a) koja je nevladina i neprofitna;
 - (b) čiji su statutarni ciljevi i aktivnosti predstavljati interese malih i srednjih poduzeća u procesu normizacije na europskoj razini, podići njihovu svijest o normizaciji i motivirati ih da se uključe u normizacijski proces;
 - (c) koja je dobila mandat od strane neprofitnih organizacija koje predstavljaju interese malih i srednjih poduzeća u barem dvije trećine država članica za predstavljanje interesa malih i srednjih poduzeća u procesu normizacije na europskoj razini;
2. Europska organizacija koja predstavlja potrošače u aktivnostima europske normizacije:
 - (a) koja je nevladina, neprofitna i neovisna o industriji, trgovini i privredi ili drugim sukobljenim interesima;
 - (b) čiji su statutarni ciljevi i aktivnosti predstavljati interese potrošača u procesu normizacije na europskoj razini;
 - (c) koja je dobila mandat od strane nacionalnih neprofitnih organizacija koje predstavljaju interese potrošača u barem dvije trećine država članica za predstavljanje interesa potrošača u procesu normizacije na europskoj razini;
3. Europska organizacija koja predstavlja interese zaštite okoliša u aktivnostima europske normizacije:
 - (a) koja je nevladina, neprofitna i neovisna o industriji, trgovini i privredi ili drugim sukobljenim interesima;
 - (b) čiji su statutarni ciljevi i aktivnosti predstavljati interese zaštite okoliša u procesu normizacije na europskoj razini;
 - (c) koja je dobila mandat od strane nacionalnih neprofitnih organizacija koje predstavljaju interese zaštite okoliša u barem dvije trećine država članica za predstavljanje interesa zaštite okoliša u procesu normizacije na europskoj razini;
4. Europska organizacija koja predstavlja društvene interese u aktivnostima europske normizacije:
 - (a) koja je nevladina, neprofitna i neovisna o industriji, trgovini i privredi ili drugim sukobljenim interesima;

- (b) čiji su statutarni ciljevi i aktivnosti predstavljati društvene interese u procesu normizacije na europskoj razini;
 - (c) koja je dobila mandat od strane nacionalnih neprofitnih organizacija koje predstavljaju društvene interese u barem dvije trećine država članica za predstavljanje društvenih interesa u procesu normizacije na europskoj razini.
-

DODATAK IV.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 98/34/EZ	Ova Uredba
Članak 1., prvi stavak, točka (6)	Članak 2(1)
Članak 1., prvi stavak, točka (7)	—
Članak 1., prvi stavak, točka (8)	Članak 2(3)
Članak 1., prvi stavak, točka (9)	Članak 2(8)
Članak 1., prvi stavak, točka (10)	Članak 2(10)
Članak 2(1)	Članak 3(1)
Članak 2(2)	Članak 3(2)
Članak 2(3)	Članak 3(3) i (4)
Članak 2(4)	Članak 27.
Članak 2(5)	Članak 20(a)
Članak 3.	Članak 4(1)
Članak 4(1)	Članak 3(3) i (5) i članak 4(4)
Članak 4(2)	—
Članak 6(3), prva alineja	—
Članak 6(4)(a)	Članak 20(a)
Članak 6(4)(b)	—
Članak 6(4)(e)	Članak 10(2)
Dodatak I.	Dodatak I.
Dodatak II.	Članak 27.
Odluka br. 1673/2006/EZ	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. i 3.	Članak 15.
Članak 4.	—
Članak 5.	Članak 17.
Članak 6(1)	Članak 18.
Članak 6(2)	Članak 24(3)
Članak 7.	Članak 19.
Odluka 87/95/EEZ	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 2.
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3.	Članak 13.
Članak 4.	Članak 8.
Članak 5.	Članak 14.
Članak 6.	—
Članak 7.	—
Članak 8.	Članak 24(3)
Članak 9.	—